

No.: 135745
Bijl.: -

Betr.: Communistische usurpatie
van nationale gedenkdagen.

329.15
april 17/4

VERTROUWELIJK

Ik heb de eer de aandacht van Uwe Excellentie te verzoeken voor het navolgende.

Bij mijn schrijven van 21 Maart j.l. No. 134076 deed ik verslag van de communistische activiteiten bij gelegenheid van de herdenking van de Februari-staking te Amsterdam.

Bij mijn brief van 3 dezer No. 134376 maakte ik reeds melding van de activiteit van de Nederlandse Vredesraad om op 10 Mei a.s. op de Oosterbegraafplaats te Amsterdam een urn te doen bijzetten van een tijdens de Duitse bezetting in een Duits concentratiekamp ongekomen joodse gevangene.

Voorts kan nog gewezen worden op de, zij het voorshands door onvoldoende voorbereiding, nog gebrekkige organisatie, evenzeer via de Vredesraad, tot herdenking van verjaardagen of sterfdagen van kunstenaars van wereldnaam, zoals GOGOL, Leonardo DA VINCI en te zijner tijd nog andere door Moskou nader aan te geven namen.

Het is duidelijk, dat de Sowjet propaganda zich van de gedenkdagen van deze meesters van wereldnaam heeft meester gemaakt -het Belgische blad "Libre Belgique sprak in dit verband van "Gogol, Victor Hugo et Leonard de Vinci, amexés par la propagande soviétique"- omdat juist de herdenking van dergelijke universele figuren de gelegenheid biedt om grote groepen anders geörienteerden, zonder dat zij dit willen, in het communistische vaarwater te laten verzeilen.

De plannen voor de bijzetting van de urn op 10 Mei a.s. wijzen typisch in dezelfde richting. Een communistisch succes bij deze gelegenheid zou een niet denkbeeldige aanleiding kunnen vormen het volgend jaar naar de officiële herdenking van 5 Mei te grijpen.

De

Aan Zijne Excellentie
de Vice-Minister-President,
Minister zonder Portefeuille,
Ministerie van Binnenlandse Zaken,
's-GRAVENHAGE.

in afschrift

Aan Zijne Excellentie
de Minister President,
Plein 1813 No. 4,
's-GRAVENHAGE.

15 APR 18 1952

-2-

De gevolgde tactiek is steeds dezelfde als bij vele soortgelijke gelegenheden tegenwoordig toepassing pleegt te vinden. Het comité belast met de organisatie van de herdenking wordt een zo neutraal mogelijk aanzien gegeven, terwijl er intussen met behulp van een of meer personen voor gezorgd wordt, dat de controle in communistische handen blijft.

In dit geval van de urnbijzetting schijnt de persoon van Jhr. Sandberg daarvoor te zijn uitgekozen. Hem staat als dekmantel zijn directeurschap van het Stedelijk Museum te Amsterdam ten dienste, welke positie naar buiten vanzelf sprekend een goede indruk geeft, terwijl het alleen aan ingewijden bekend is, dat hij telkens naar voren komt waar communistische activiteiten aanraking hebben met de kringen van intellectuelen en kunstenaars.

De zorgvuldige wijze waarop men aan de neutrale dekmantel aandacht besteedt komt in dit geval wel heel duidelijk tot uiting in het feit, dat de als politiek links bekend staande schrijver S. Goudsmit voor de 10 Mei-urnorganisatie als "te rood" werd geoordeeld om in het comité te worden opgenomen.

In aansluiting aan de in mijn brief van 8 April jl. No. 130709 ontwikkelde suggesties voor de daarin bedoelde tegenactie wil het mij voorkomen, dat de vorenbedoelde plannen voor de 10de Mei een illustratief voorbeeld vormen voor de behoefte aan een daarop snel reagerende voorlichting van het grote publiek, in het bijzonder het Amsterdamse, omtrent de ware aard en de achtergrond van hetgeen op die dag te gebeuren staat. Gelet op de korte tijd, welke nog slechts ter beschikking staat zal m.i. voor deze voorlichting een andere weg dienen te worden gekozen dan in mijn aangehaalde brief voor een stelselmatige en op lange termijn te voeren tegenactie werd voorgesteld en zonder bezwaar de rechtstreekse inschakeling van de R.V.D. kunnen worden gezocht om door het verstrekken van de nodige background-informatie de redacties van de Nederlandse persorganen in de gelegenheid te stellen hun lezerskringen van de nodige voorlichting te dienen.

De nog beschikbare tijd zal tevens nog voldoende gelegenheid bieden voor de verantwoordelijke autoriteiten in Amsterdam om zich te beraden over de geeigende wijze waarop tijdig zou kunnen worden voorkomen, dat de gesignaleerde opzet van de organisatie zich tot een succes van communistische propaganda zou kunnen ontwikkelen.

Het Hoofd van de Dienst,

f 15/4
Mr. H.W. Felderhof